

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Seinäjoen Ooperin tuulivoimapuiston
osayleiskaava

Päiväys

9.3.2023, päiv. 18.9.2024,
13.5.2026

**Suunnitelmassa kerrotaan alueidenkäyttölain 63 §:n mukaisesti, miten osallistuminen ja vuorovai-
kutukset sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat kaavaprosessissa.**

**Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan voidaan tehdä suunnittelun kuluessa tarkistuksia ja täyden-
nyksiä tarpeen mukaan.**

Sisältö

1.	Perus- ja tunnistetiedot	5
1.1	Suunnittelualue	5
2.	Tavoitteet.....	9
2.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	9
3.	Suunnittelutilanne	11
3.1	Maakuntakaava	11
3.2	Yleiskaavat	13
3.2.1	Yleiskaavan sisältövaatimukset	14
3.3	Asemakaavat.....	15
3.4	Muut selvitykset ja suunnitelmat.....	15
4.	Osalliset.....	16
5.	Osallistuminen ja alustava aikataulu.....	17
6.	Vaikutusten arviointi	19
6.1	Laadittavat selvitykset	19
7.	Yhteystiedot ja tiedottaminen	21

Tiivistelmä

Seinäjoen kaupungin Ooperin kylän itäpuoliselle alueelle on suunnitteilla tuulivoimapuisto. Seinäjoen kaupunginhallitus on 6.6.2022 § 208 käynnistänyt Ooperin oikeusvaikutteisen tuulivoimaosayleiskaavan sekä määrännyt alueelle rakennuskiellon ja toimenpiderajoituksen. Hanketta suunnittelee Ilmatar Ooperi Oy. Yleiskaavan suunnittelualue sijoittuu kaupungin länsiosaan rajautuen Ilmajoen kunnanrajaan. Myös Isonkyrön kunnanraja sijaitsee alueen läheisyydessä. Suunnittelualueen itärajalta etäisyys Seinäjoen keskustaan on noin 19 km. Lähialueelle sijoittuu myös useita muita suunnitteilla olevia tuulivoimapuistoja.

Alueelle suunnitellaan enintään 19 kokonaiskorkeudeltaan maksimissaan 270 metrin korkuisen tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimalat on suunniteltu toteutettavan noin 7–10 MW tehoisina. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 4000 hehtaaria. Seinäjoen kaupunginhallitus on kaavaluonnoksen käsittelyn yhteydessä 30.9.2024 päättänyt yleiskaava-alueen laajentamisesta. Hankkeen sähkönsiirto on alustavasti suunniteltu toteutettavaksi ilmajohtona Seinäjoen sähköasemalle. Sähkönsiirron toteuttamiseksi tutkitaan useita vaihtoehtoja.

Suunnittelualue on yksityisten maanomistajien ja valtion omistuksessa. Valtaosa alueen maa-alueesta on jo vuokrattu hankeyhtiölle tuulivoimapuiston toteuttamista ja käyttöä varten.

Hankkeeseen liittyen laaditaan osayleiskaava ja YVA-menettely. Menettely on toteutettu erillismenettelynä, mutta prosesseja on viety eteenpäin osittain rinnakkain. YVA-menettelyssä tutkittiin nollavaihtoehdon (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta vaihtoehtoa: rakennetaan 24 tuulivoimalaa (VE1) ja rakennetaan 15 tuulivoimalaa (VE2). Yleiskaavan pohjana on käytetty YVA-vaihtoehtoa VE1, jossa luonnosvaiheessa voimaloiden määrä oli 21 ja ehdotusvaiheessa 19 hankealueen keskiosiin uudelleen sijoitettuna. Sähkönsiirron osalta tutkittiin kolmea vaihtoehtoa, joista SVEC on käytetty yleiskaavan sähkönsiirtovaihtoehdon pohjana. Yleiskaavan vaikutusten arviointi pohjautuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin. Vaikutusten arviointia on päivitetty yleiskaavaehdotusvaiheessa, pienentyneen voimaloiden lukumäärän ja korkeuden, sekä muuttuneiden voimalasijaintien ja -korkeuksien vuoksi.

Osayleiskaavalla luodaan edellytykset tuulipuiston toteuttamiselle. Osayleiskaava laaditaan siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena AKL:n 77a §:n mukaisesti. Yleiskaavan laadinnassa otetaan huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä alueidenkäyttölain mukaiset yleiskaavan sisältövaatimukset. Tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella, suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön ja tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää (AKL 77b §). Hankkeen suunnitteluprosessi toteutetaan tiiviissä yhteistyössä asukkaiden ja muiden osallisten sekä eri viranomaisten kanssa.

Tässä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan alueidenkäyttölain mukaisesti, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat kaavaprosessissa.

1. Perus- ja tunnistetiedot

Seinäjoen kaupungin Ooperin kylän itäpuoliselle alueelle on suunnitteilla tuulivoimapuisto. Hanketta suunnittelee Ilmatar Ooperi Oy. Tuulivoimapuistoon liittyen laaditaan osayleiskaava.

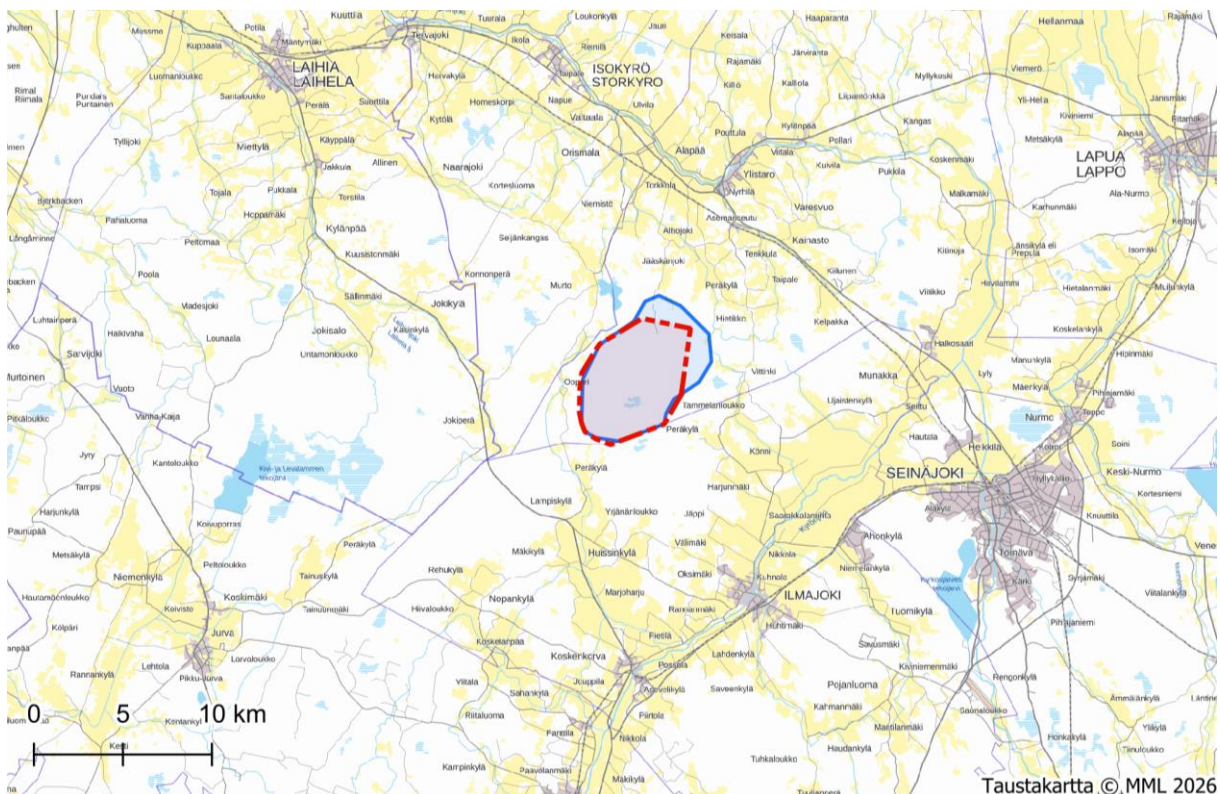
Alueelle suunnitellaan maksimissaan 19 kokonaiskorkeudeltaan 270 metrin korkuisen tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimalat on suunniteltu toteutettavan noin 7–10 MW tehoisina. Sähkönsiirron osalta tutkitaan kolmea eri vaihtoehtoa. Liityntäpisteeksi on suunniteltu Seinäjoen Alajoen sähköasemaa.

Osayleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain 77 a § mukaisena, jolloin sitä voidaan käyttää suoraan tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloille osoitetuilla alueilla.

Seinäjoen kaupunki ja Ilmatar Energy Oy ovat tehneet kaavoitus sopimuksen, jossa on sovittu kaavoitukseen liittyvästä kustannustenjaosta.

1.1 Suunnittelualue

Yleiskaavan suunnittelualue sijoittuu kaupungin länsiosaan rajautuen Ilmajoen kunnanrajaan. Myös Isonkyrön kunnanraja sijaitsee alueen läheisyydessä. Suunnittelualueen itärajalta etäisyys Seinäjoen keskustaan on noin 19 km. Suunnitellun tuulivoimapuiston kaava-alueen pinta-ala on noin 3200 hehtaaria. Kaava-alueen rajausta oli aiemmin laajennettu syksyllä 2024 (Kaupunginhallituksen päätös 30.9.2024), mutta tuulivoimalat haluttiin sijoittaa tiiviimmin alueen keskiosiin vaikutusten lieventämiseksi, joten laajentamisesta koilliseen päätettiin luopua.

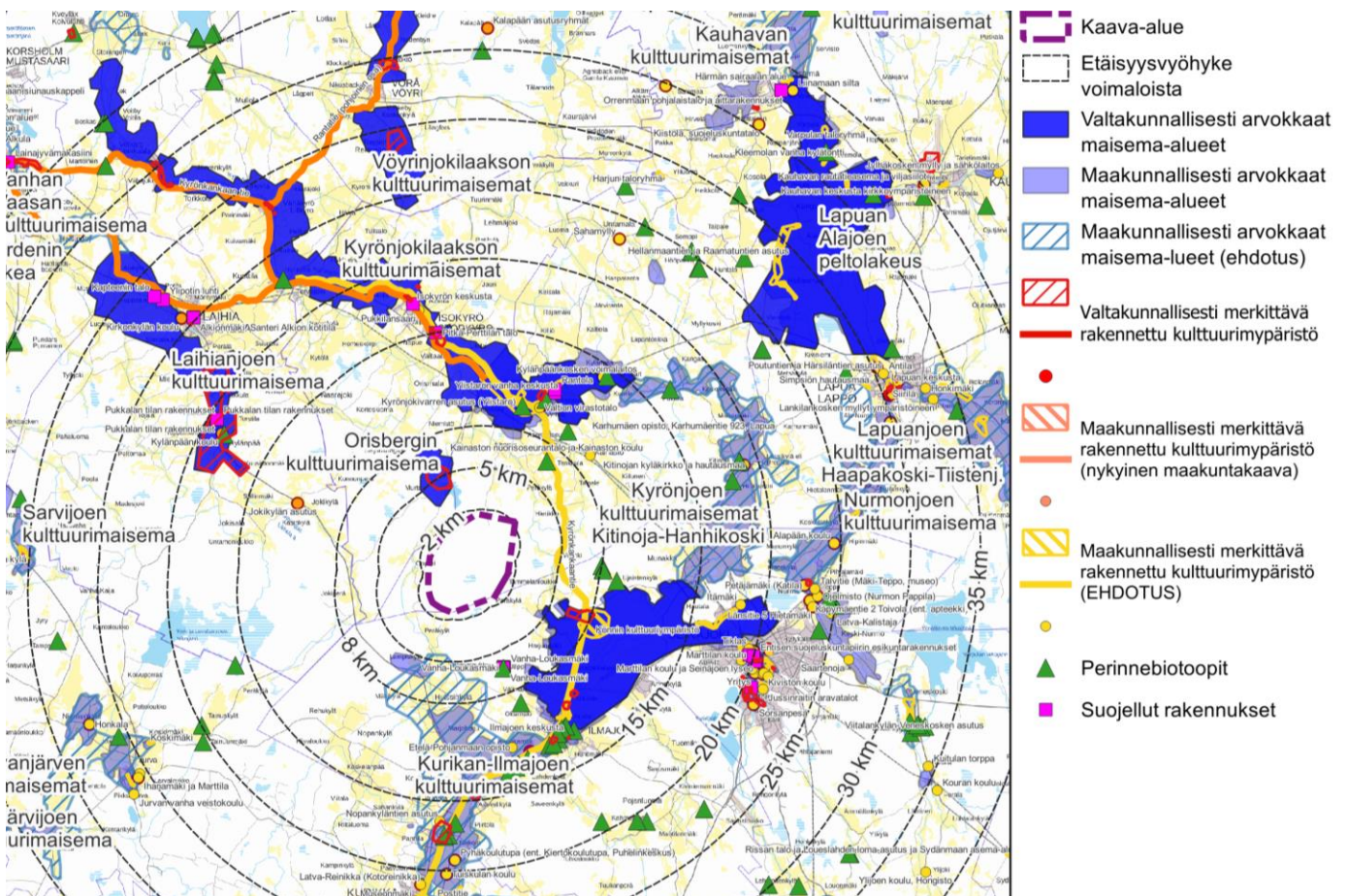
Kuva 1. Suunnittelualueen sijaitsee Seinäjoen kaupungin länsiosassa. Kaava-alueen rajausta on päivitetty syyskuussa 2025. Sinisellä on esitetty aiempi kaava-alueen raja.

Alue on pääosin metsätalousaluetta. Alueen pohjoisosassa sijaitsee Natura 2000 SAC-alue Pelman metsä (FI10800153). SAC-alue Nättypii (FI10800103) sijaitsee hieman alle kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta ja noin 2,2 kilometrin etäisyydellä lähimmästä yleiskaavaehdotuksen voimalasta.

Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsee myös yksityisten mailla olevia luonnonsuojelualueita. Hanke-alueella ei sijaitse arvokkaita geologisia muodostelmia eikä pohjavesialuetta.

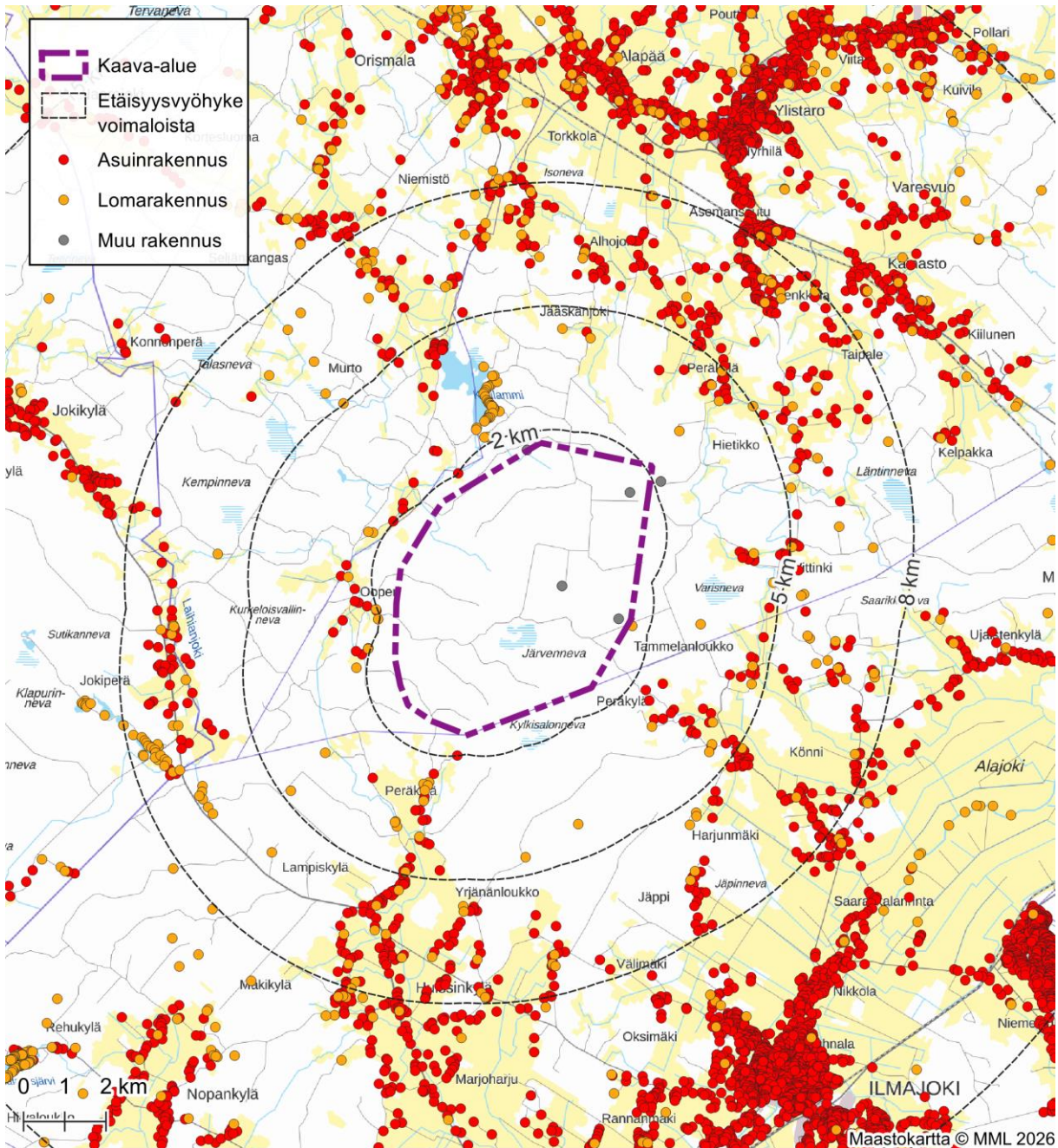
Lähin rakennetun kulttuuriympäristön arvokohde, Orisbergin ruukkialue, sijaitsee reilun kahden kilometrin etäisyydellä ja Könien talot noin viiden kilometrin etäisyydellä yleiskaavan suunnittelualueesta. Lähin suojeltu rakennusperintökohde, Ylistaron kirkko, sijaitsee noin viiden kilometrin etäisyydellä hanke-alueen pohjoispuolella. Suunnittelualueella sijaitsee tervahautoja.

Suunnittelualueen vaikutusalueella sijaitsee valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Orisbergin kulttuurimaisema sijaitsee noin kahden kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen luoteispuolella, Ilmajoen-Alajoen lakeusmaisema vajaan neljän kilometrin etäisyydellä alueen kaakkoispuolella ja Kyrönjokilaakson kulttuurimaisemat noin kuuden kilometrin etäisyydellä alueen pohjoispuolella.

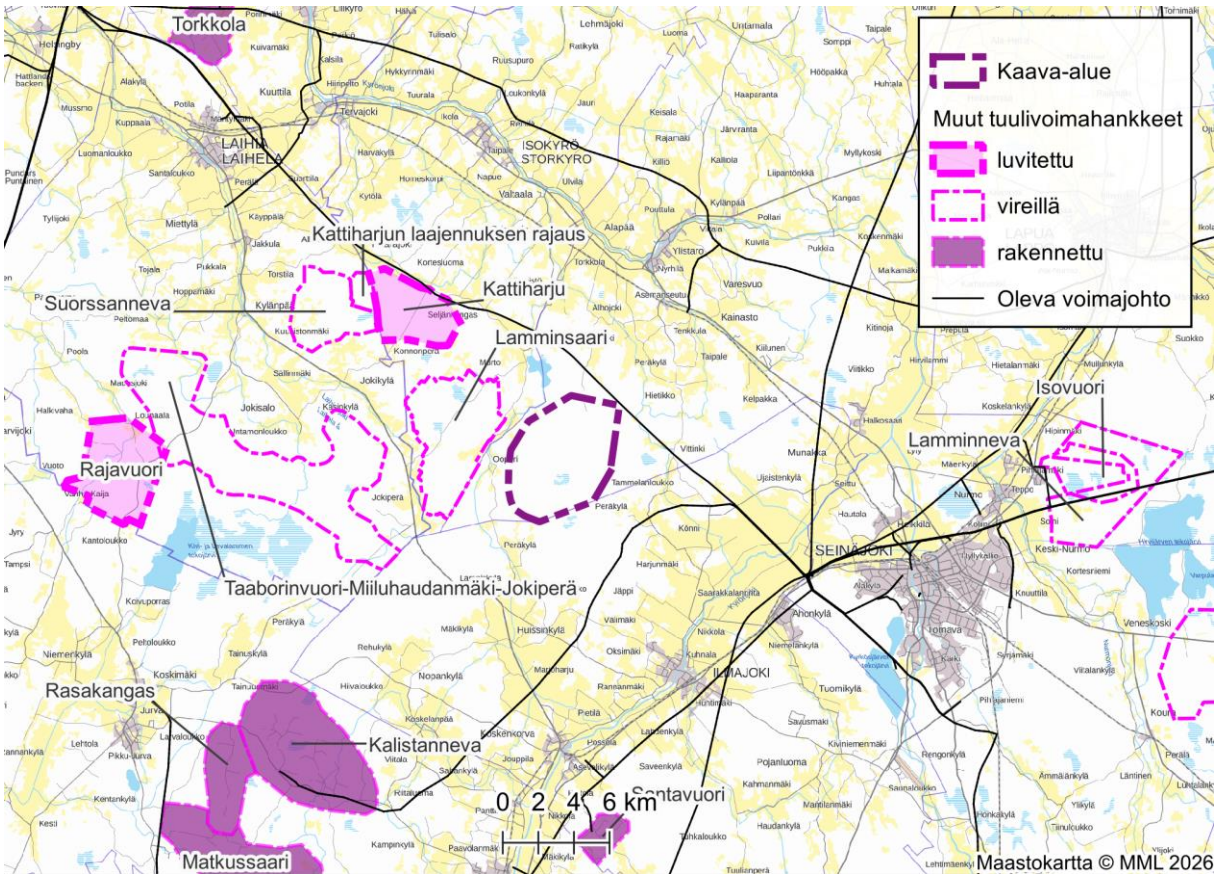
Kuva 2. Suunnittelualueen ympäristön kulttuurimaisema-alueet ja merkittävät kulttuuriympäristöt. Etäisyysvyöhykkeet on määritetty etäisyyksinä ehdotusvaiheen tuulivoimaloista.

Suunnittelualueelle ei sijoitu vakituisia asuinrakennuksia (kuva 3). Alueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee yksittäisiä lomarakennuksia, joiden osalta käydään neuvotteluja käyttötarkoituksen muutoksista. Lähimmät suuremmat asutuskeskittymät ovat Seinäjoen keskustaajama suunnittelualueen itäpuolella, Ilmajoen taajama alueen kaakkoispuolella sekä Ylistaron taajama alueen pohjoispuolella.

Kuva 3. Suunnittelualueen sijainti suhteessa vakituisiin asuinrakennuksiin ja lomarakennuksiin. Etäisyysvyöhykkeet on määritetty ehdotusvaiheen tuulivoimaloista.

Lähialueelle sijoittuu myös useita muita suunnitteilla olevia tuulivoimapaistoja (kuva 4). Seinäjoen alueella on vireillä Oopperin lisäksi kolme tuulivoimayleiskaavaa: Isovuoren tuulivoimayleiskaava, Lamminnevan tuulivoimayleiskaava sekä Palopättäränmäen tuulivoimapaiston osayleiskaava. Tuulivoimahankkeet sijoittuvat kaupungin keskustaajaman itäpuolelle.

Kuva 4. Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat muut tuulivoimahankkeet 2026.

Suunnittelualueen luoteispuolella Isonkyrön kunnan puolella vajaan kymmenen kilometrin etäisyydellä sijaitsee voimassa oleva Kattiharjun tuulivoimapuiston osayleiskaava. Tuulivoimapuistoa ei ole toistaiseksi rakennettu. Laihian kunnan alueella sijaitsee voimassa oleva Rajavuoren tuulivoimapuiston osayleiskaava. Lisäksi suunnitteilla on Taaborinvuoren, Miiluhaudanmäen sekä Jokiperän tuulivoimapuistot. Lamminsaaren tuulivoimapuiston osayleiskaavahanke on vireillä, hankkeen suunnittelu ei ole toistaiseksi edennyt.

Suunnittelualueen lounaispuolella Kurikan alueella sijaitsee useita toiminnassa tai rakenteilla olevia tuulivoimapuistoja. Ooperin aluetta lähimmistä tuulivoimapuistoista Kalistanneva on rakenteilla ja Rasakan- gas toiminnassa.

2. Tavoitteet

Yleiskaavan laatimisen keskeisenä tavoitteena on laatia tuulivoimapuiston rakentamisen mahdollistava yleiskaava. Yleiskaava laaditaan AKL 77 a §:n mukaisena tuulivoimayleiskaavana, jolloin sitä voidaan käyttää suoraan tuulivoimaloiden rakennuslupien myöntämisen perusteena. Tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella, suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön ja tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää (AKL 77b §).

Tavoitteena on osaltaan edistää myös Suomen ilmastotavoitteiden toteutumista. Suunnittelussa huomioidaan lisäksi maakunnalliset tavoitteet sekä Seinäjoen kaupunkistrategian 2022–2029 tavoitteet.

Yleiskaavan suunnittelussa huomioidaan alueen ominaispiirteet. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoimapuiston rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tuloksia hyödynnetään kattavasti yleiskaavan laadinnassa.

Suunnittelussa huomioidaan myös kaavaprosessin aikana toteutettavissa vuorovaikutusmenettelyissä esille nousevat tavoitteet ja näkemykset. Kaavatyon tavoitteet tarkentuvat prosessin aikana.

2.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttölain (24 §) mukaan tavoitteet on otettava huomioon siten, että edistetään niiden toteuttamista maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa.

Valtioneuvosto on päättänyt valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista vuonna 2000, ja tavoitteita on tarkistettu 2008. Alueidenkäyttötavoitteet on uudistettu, ja uudistetut tavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Yleiskaavaan liittyvät erityisesti seuraavat tavoitteet:

- *Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittäväälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.*
- *Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.*
- *Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.*
- *Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.*
- *Enhkaistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.*
- *Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin.*

- *Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavallvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.*
- *Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.*
- *Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.*
- *Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.*
- *Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.*
- *Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.*
- *Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljetamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.*

3. Suunnittelutilanne

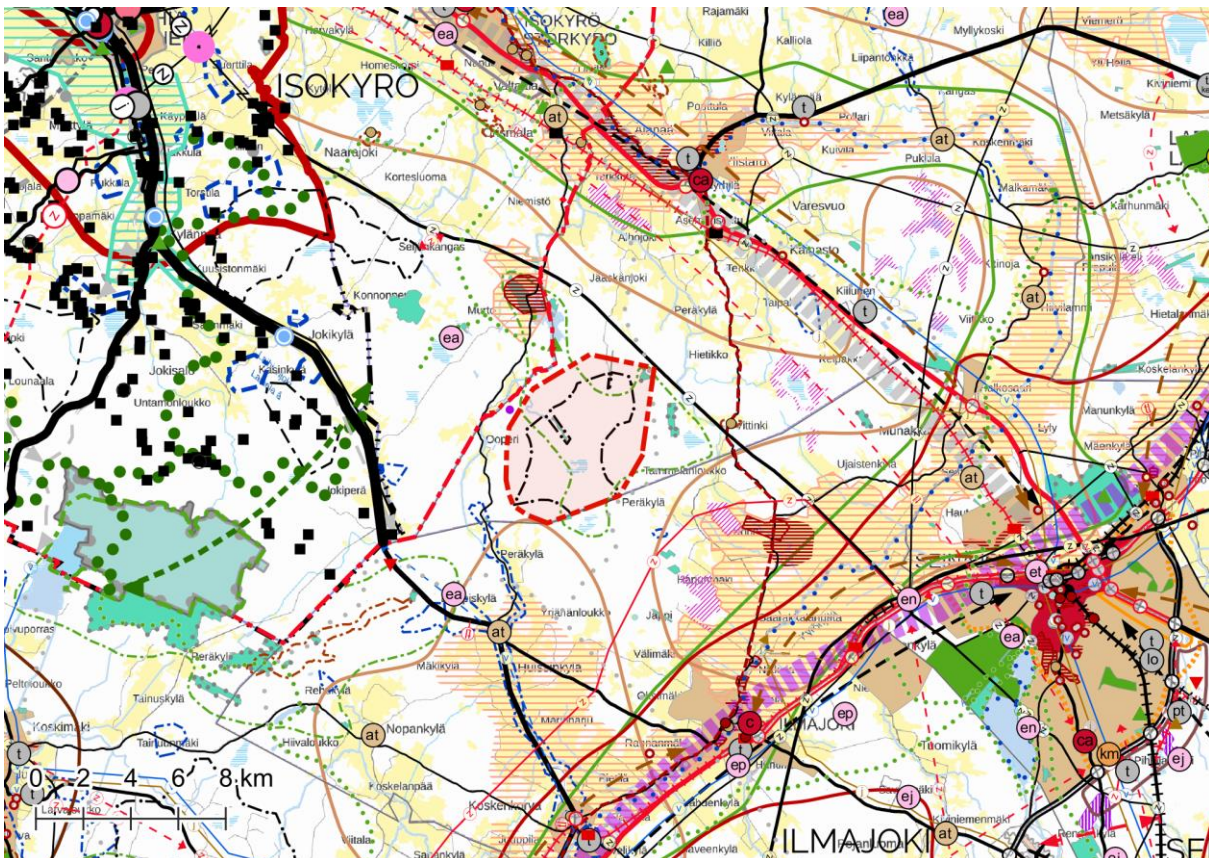
3.1 Maakuntakaava

Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma, jossa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Seudullisen kokoluokan tuulivoimapuiston mahdollistavan yleiskaavan hyväksyminen edellyttää merkintää maakuntakaavassa.

Aiempi Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava on kumoutunut, kun Etelä-Pohjanmaan maakuntavaltuusto on hyväksynyt uuden Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n 16.9.2024. Maakuntahallitus on 17.12.2024 (§ 107) määrännyt maakuntakaavan tulemaan voimaan AKL 201 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Maakuntakaavasta on jätetty kahdeksan valitusta, joiden käsittely Vaasan hallin to-oikeudessa on kesken. Vaasan hallinto-oikeus on antanut 15.10.2025 välipäätöksen, jonka mukaan hallinto-oikeus hylkää täytäntöönpanon kieltämistä koskevat vaatimukset, joten yleiskaavoja voidaan valmistella Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n kaavaratkaisun mukaisesti.

Laihian kunnassa on voimassa Pohjanmaan maakuntakaava 2040. Isokyrö on siirretty Etelä-Pohjanmaan maakuntaan.

Kuva 5. Ote Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 kartasta ja Pohjanmaan maakuntakaavasta 2040. Punaisella rajauksella on esitetty Ooperin suunnittelualueen sijainti, mustalla maakuntakaavan tuulivoimaloiden alue ja vihreällä luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi luokiteltu alue.

Voimassa olevassa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:ssä yleiskaavan suunnittelualueelle on osoitettu tuulivoimaloiden alue (tv). **Tuulivoimaloiden alue** -merkinnällä osoitetaan seudullisesti

merkittävä tuulivoiman tuotantoon soveltuva alue, jolla tarkoitetaan vähintään seitsemän (7) teollisen kokoluokan tuulivoimalan muodostamaa kokonaisuutta. Alueen tuulivoimaloiden kokonaismäärä ja sijainti, sekä alueelle sijoitettavien tuulivoimaloiden korkeus ja voimalateho määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Tuulivoimaloiden alueen 10 (Ooperi, Seinäjoki) yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei tuulivoimarakentaminen merkittävästi heikennä valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden tai merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen maisemakuvaa. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon, ettei tuulivoimaloista muodostu Kyrönjokilaakson kulttuurimaisemien, Orisbergin kulttuurimaiseman tai Ilmajoen Alajoen lakeusmaiseman valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden maisemakuvaa hallitsevaa elementtiä.

Maakuntakaavassa on annettu tuulivoiman osalta seuraavat koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset, jotka koskevat koko maakuntaa:

Tuulivoiman ja siihen liittyvän sähkönsiirron suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset vakituiseen ja loma-asutukseen, liikenneväyliin, maisemaan, kulttuuriperintöön, virkistykseen, elinkeinoihin, pohjavesiin, kansallispuistoihin, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida eri tuulivoima-alueiden ja niihin liittyvän sähkönsiirron yhteisvaikutukset ja varmistua siitä, etteivät yhteisvaikutukset muodostu asutukselle kohtuuttomiksi.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia.

Tuulivoiman yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomioita alueella pesivään, aluetta säännöllisesti käyttävään ja alueen yli muuttavaan linnustoon, sekä linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, että suunnitelma tai hanke yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa tarkasteltuna ei luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkoston alueiden perusteena olevia luonnonarvoja.

Tuulivoiman yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata lentoliikenteen ja Puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa huomioon Puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä, valvontasensoreista ja radioyhteyksien turvaamisesta, johtuvat rajoitteet.

Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisesta tulee pyytää lausunto Puolustusvoimien pääesikunnalta. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 kilometrin etäisyydelle Puolustusvoimien alueista eikä alle 12 kilometrin etäisyydelle varalaskupaikoista.

Tuulivoiman yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon Ilmatieteen laitoksen säätutkaverkoston tuomat rajoitteet, mikäli tuulivoima-alue on alle 20 kilometrin päässä Ilmatieteen laitoksen operatiivisesta säätutkasta, tai mikäli yli 20 kilometrin etäisyydellä säätutkasta sijaitseva tuulivoima-alue sijaitsee alle 10 kilometrin etäisyydellä 20 kilometrin etäisyysrajan sisällä olevasta tuulivoima-alueesta.

Tuulivoima-alueiden yhteyteen voidaan sijoittaa energiantuotannon ja -varastoinnin järjestelmiä ja rakenteita yksityiskohtaisempaan suunnitteluun ja vaikutusten arviointiin perustuen.

Tuulivoimaloiden alueella tai välittömässä läheisyydessä on luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeää aluetta, sekä muutamia Natura- ja luonnonsuojelualueita.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi luokiteltu alue - merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat, yhtenäiset ja luontoarvoiltaan edustavat luontokokonaisuudet. Alueet ovat keskeinen osa maakunnan ekologista verkostoa. Aluerajaukset ovat yleispiirteisiä ja niiden sisällä voi olla useita eri maankäyttömuotoja. Merkintä sallii mm. maa- ja metsätalouden harjoittamisen, metsästyksen, jokaisenoikeudella tapahtuvan virkistyskäytön ja toiminnan, jolle on myönnetty tai myönnetään ympäristölupa. Alueella on sallittu Puolustusvoimien toiminta ja alueen kehittäminen Puolustusvoimien tarpeisiin.

Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee selvittää ja ottaa huomioon luonnon monimuotoisuusarvot ja edistää niiden säilymistä, sekä välttää luontoympäristön pirstoutumista. Alueen suunnittelussa ja kehittämisessä tulee erityisesti huomioida niiden elinkeinojen turvaaminen, kuten maa- ja metsätalous, jotka toiminnallaan ylläpitävät alueelle ominaisia luontotyyppisiä ja edistävät niiden säilymistä.

Ekologisia yhteyksiä koskee lisäksi seuraava maakuntakaavan yleismääräys:

Maankäytön suunnittelussa on tunnistettava alueen ekologiset yhteydet ja turvattava ne tavalla, joka mahdollistaa lajiston liikkumis- ja levittäytymismahdollisuudet. Tunnistettujen ekologisten yhteyksien alueella ovat nykyiset maa- ja metsätalousalueet.

Yleiskaavan suunnittelualuetta sivuaa moottorikelkkareitti. Suunnittelualan pohjoispuolella on ohjeellinen ulkoilureitti Orisbergiin ja virkistyskohde Orisbergin Kotilammen rannalla. Suunnittelualan koillispuolella kulkee Seinäjoki-Tuovila-voimajohto. Uusi voimajohtovaraus on osoitettu Seinäjoen suunnalle entisen voimajohdon rinnalle, kääntyen suunnittelualan eteläpuolitse peltoalueiden kautta kaakkoon.

Ooperin lähialueilla on useita valtakunnallisesti (VAMA) tai maakunnallisesti (MAMA) merkittäviä maisema-alueita ja kulttuuriympäristöjä. Valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ovat Ilmajoen Alajoen lakeusmaisema, Orisbergin kulttuurimaisema ja Kyrönjokilaakson kulttuurimaisemat. Maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita puolestaan ovat Kurikan-Ilmajoen kulttuurimaisemat ja kauempana koillisessa Kyrönjoen kulttuurimaisemat, Kitinoja-Hanhikoski. Valtakunnallisesti merkittäviä RKY-alueita ovat hankealueen luoteispuolella Orisbergin ruukinalue, ja kaakkoispuolella Könniä talot. Lähimmät maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt ovat hankealueen itäpuolelle sijoittuvat Kyrönkankaantie sekä Könniä kulttuuriympäristö.

Läheisiä lakeuden peltovyöhykkeitä on osoitettu kehittämisperiaatemerkinnällä ruoantuotannon ydinvyöhykkeeksi. Merkinnällä turvataan huoltovarmuutta.

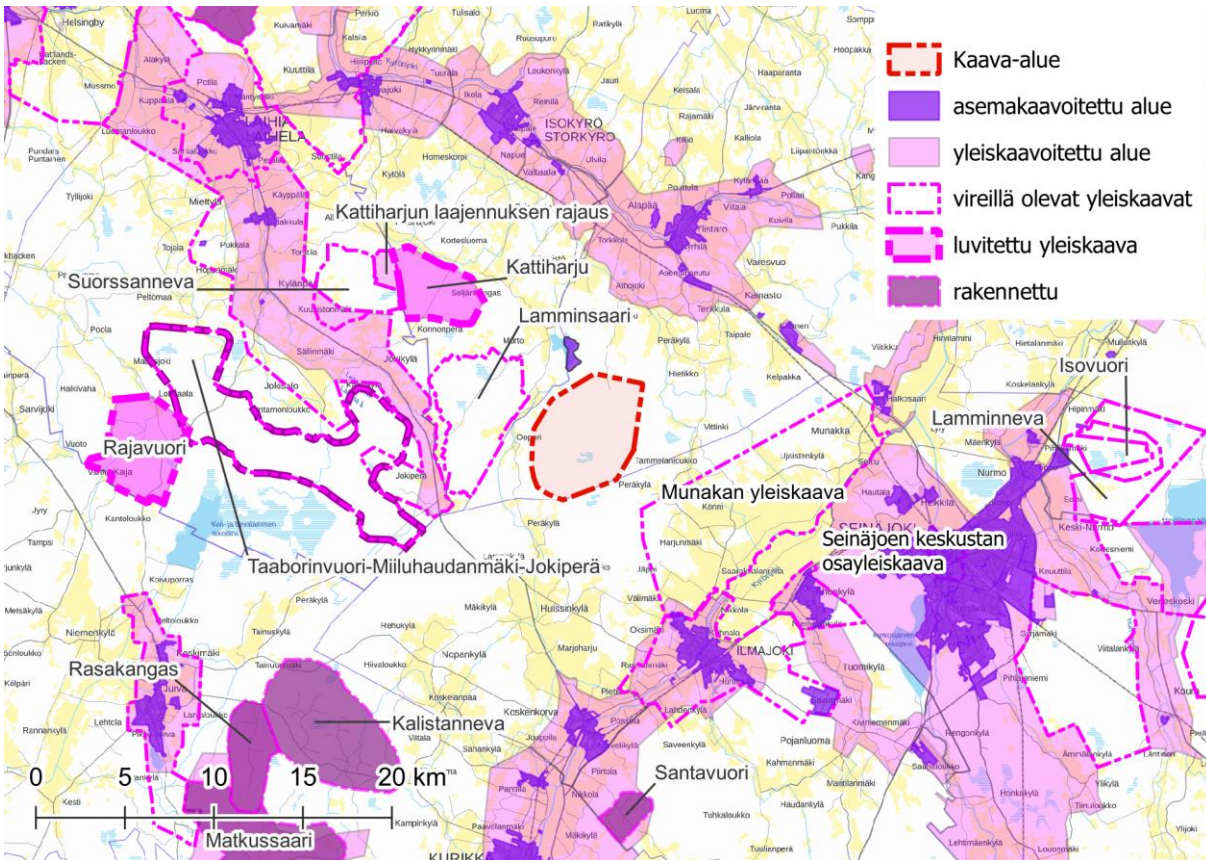
Ooperin yleiskaavan suunnittelualan länsipuolelle on kohdemarkinnalla osoitettu maa- tai kalliokiviainesten ottoon soveltuva alue.

Pohjanmaan maakuntakaava 2050 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 7.4.2025 ja tuli voimaan 2.7.2025 alueidenkäyttölain 201 §:n mukaisesti. Voimaan tullessaan Pohjanmaan maakuntakaava 2050 kumosi Pohjanmaan maakuntakaavan 2040. Kaavan hyväksymiseen liittyen tehty valitukset ovat edelleen hallinto-oikeuden käsittelyssä. Kaavassa Ooperin lähialueille on osoitettu tuulivoima-alueita, mutta myös ekologinen yhteystarve ja luonnonsuojelulain nojalla suojeltu tai suojeltavaksi tarkoitettu alue.

3.2 Yleiskaavat

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa. Lähialueen voimassa olevat ja vireillä olevat kaavat on esitetty kuvassa 6. Lähimmät yleiskaavat sijaitsevat Ylistaron ja Ilmajoen keskustojen alueella sekä Isonkyrön Kattiharjussa (tuulivoimayleiskaava).

Lähimmät vireillä olevat yleiskaavat ovat Ilmajoen Munakan alueen yleiskaava, Ylistaron yleiskaava 2035, sekä Lamminsaaren tuulivoimayleiskaava Isossakyrössä.

Kuva 6. Lähialueen voimassa olevat ja vireillä olevat yleis- ja asemakaavat.

3.2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset

Suunnittelussa huomioidaan alueidenkäyttölain 39 §:n mukaiset yleiskaavan sisältövaatimukset:

Yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon siten kuin siitä alueidenkäyttölaissa säädetään.

Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon:

- 1) yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
- 2) olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;
- 3) asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;
- 4) mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla;
- 5) mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;
- 6) kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;
- 7) ympäristöhaittojen vähentäminen;
- 8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä
- 9) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

Edellä 2 momentissa tarkoitetut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät.

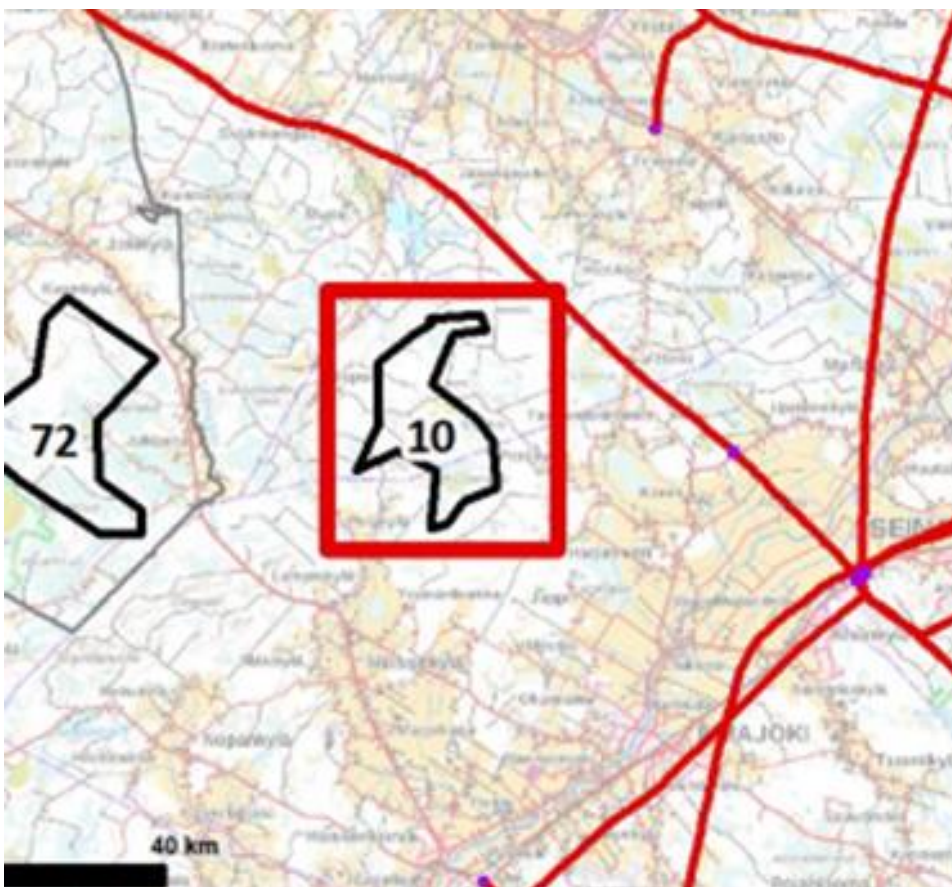
Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

3.3 Asemakaavat

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Lähimmät asemakaava-alueet sijaitsevat Ilmajoen ja Ylistaron keskustojen alueella sekä Teräsmäellä.

3.4 Muut selvitykset ja suunnitelmat

Tuulivoimaloiden maakuntakaavoitusta palveleva selvitys (Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan tuulivoimaselvitys) on valmistunut 30.11.2021. Selvitystyön keskeisenä tavoitteena oli tarkastella tuulivoimatuotantoon potentiaalisia uusia alueita maakuntakaavoituksen taustaksi mantereella ja merialueilla. Selvityksen tuloksia hyödynnetään maakuntakaavojen valmistelussa. Ooperin alue sijaitsee osittain selvityksessä jatkotarkasteluun valitulla alueella.

Kuva 7. Ote Etelä-Pohjanmaan tuulivoimaselvityksestä.

4. Osalliset

Alueidenkäyttölain 62 § mukaan kaavoitukseen osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua, kirjallisesti tai suullisesti, mielipiteensä asiasta.

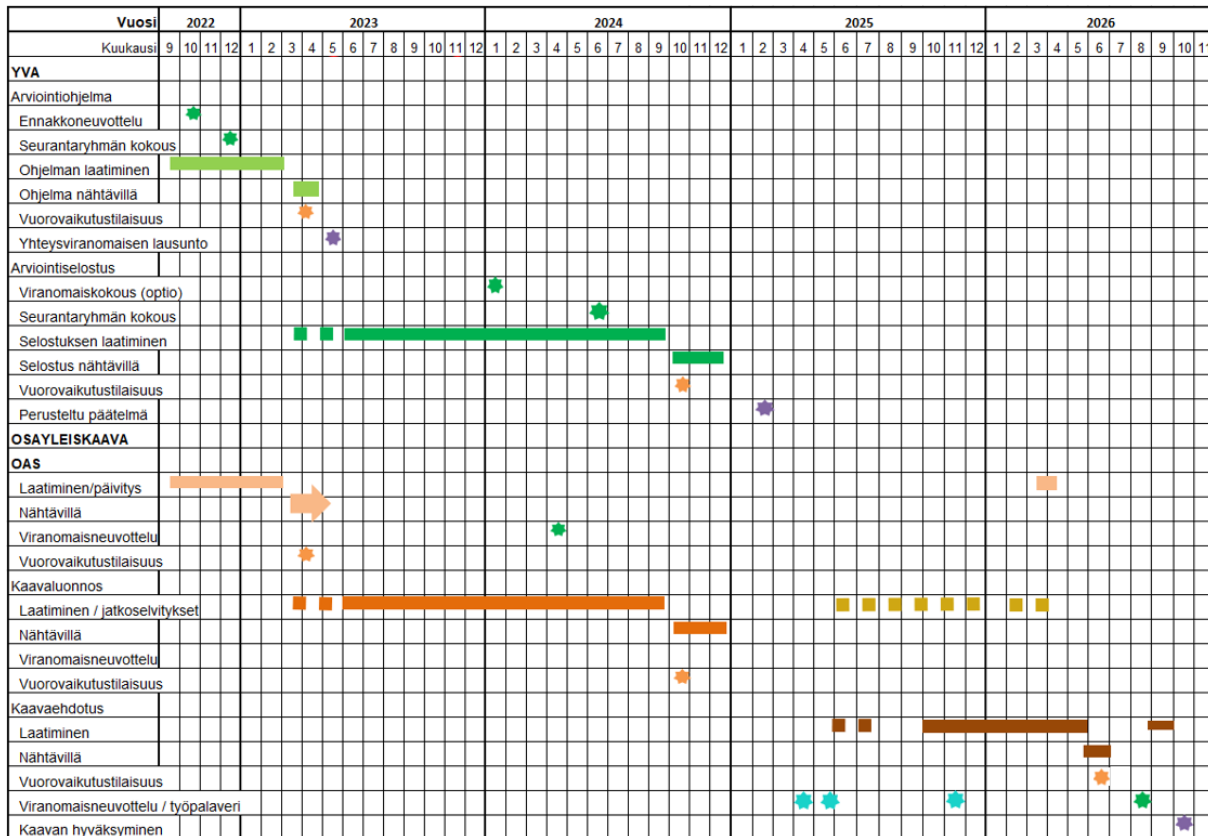
Yleiskaavan osallisia ovat ainakin seuraavat tahot:

- **Alueen ja lähialueen maanomistajat**
- **Ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa**
 - Kaavan vaikutusalueen asukkaat ja loma-asukkaat sekä vuokralaiset
 - Yritykset ja niiden työntekijät
 - Laitokset ja niiden käyttäjät
 - Elinkeinojen harjoittajat
- **Viranomaiset ja hankkeessa niihin verrattavat yritykset ja keskeiset yhteisöt:**
 - Seinäjoen kaupungin eri hallintokunnat
 - Naapurikunnat (mm. Ilmajoki, Isokyrö, Laihia)
 - Lupa- ja valvontavirasto
 - Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus
 - Pohjanmaan elinvoimakeskus
 - Etelä-Pohjanmaan liitto
 - Museovirasto
 - Seinäjoen museot
 - Puolustusvoimien pääesikunta
 - Puolustusvoimien logistiikkalaitos, 2. logistiikkarykmentti
 - Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos
 - Fingrid Oyj
 - Elenia Verkko Oyj
 - EPV Alueverkko Oy
 - Fintraffic Lennonvarmistus Oy
 - Seinäjoen lentoasema Oy
 - Väylävirasto
 - Traficom
 - Metsähallitus
 - Metsäkeskus
 - Metsänhoitoyhdistykset
 - MTK Seinäjoki
 - Luonnonvarakeskus Luke
 - Ilmatieteen laitos
 - Suomen Erillisverkot Oy
 - Cinia Group Oy
 - Suomenselän Lintutieteellinen Yhdistys ry
 - Etelä-Pohjanmaan luonnonsuojeluyhdistys ry
 - Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry
 - Yrittäjäyhdistykset
 - Riistanhoitoyhdistykset ja metsästysseurat
 - Kylä- ja kotiseutuyhdistykset
 - Etelä-Pohjanmaan Moottorikelkkailijat ry
 - Lakeuden Latu ja Polku ry
 - Kansan raamattuseura
 - Tiekunnat
 - Teleliikenneyhtiöt

Osallisten listaa täydennetään tarvittaessa suunnitteluprosessin aikana.

5. Osallistuminen ja alustava aikataulu

Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestämisestä on säädetty maankäyttö- ja rakennuslain luvussa 8. Suunnittelun aikataulu (esitetty alla olevassa kaaviossa) tarkentuu prosessin edetessä. Kaavan hyväksymisaikatauluun vaikuttaa osaltaan myös vireillä olevan maakuntakaavan hyväksymisen aikataulu.

Yleiskaavan ja YVA-menettelyn aikataulu (päivitetty 05/2026).

Suunnittelun eri vaiheissa on mahdollista jättää yleiskaavaan liittyvää palautetta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavan valmisteluaineistosta on mahdollista esittää mielipiteitä ja kaavaehdotuksesta muistutuksia. Nähtäville asettamisten yhteydessä pyydetään myös lausunnot keskeisiltä viranomaisilta sekä yrityksiltä ja yhteisöiltä. Suunnitteluprosessin aikana järjestetään esittely- ja keskustelutilaisuuksia. Myös hankkeen ympäristövaikutusten arviointiprosessiin liittyvät omat vuorovaikutusmenetelyt. Seuraavassa on kuvattu tarkemmin kaavoituksen eri vaiheet ja osallistumismahdollisuudet.

Aloitusvaihe 6/2022–4/2023

- Kaupunginhallitus päättää osayleiskaavan vireilletulosta. Kaavahankkeen vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta kuulutetaan Epari- ja Pohjankyrö-lehdissä sekä osoitteissa www.seinajoki.fi/kuulutukset ja www.seinajoki.fi/operin-tuulivoimapuiston-osayleiskaava. Maanomistajille ilmoitetaan kirjeitse kaavoituksen vireilletulosta ja OAS:sta.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan julkisesti nähtäville (MRL 63 §) alkuvuonna 2023. **Osalliset voivat esittää mielipiteitä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.** Mielipiteet pyydetään toimittamaan ensisijaisesti kirjallisena. Kirjalliset mielipiteet pyydetään toimittamaan Seinäjoen kaupungille kirjeellä osoitteella Seinäjoen kaupunki, kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus, PL 215, 60101 Seinäjoki tai sähköpostitse osoitteeseen kaavoitus@seinajoki.fi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa yhtä aikaa on nähtävillä tuulivoimapuistohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma.

- Järjestetään yhteinen esittely- ja keskustelutilaisuus YVA-menettelyn kanssa osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä ympäristövaikutusten arviointiohjelman nähtävilläolon aikana.

Valmisteluvaihe 5/2023–12/2024

- Asukaskysely (YVA-menettelyn yhteydessä)
- Järjestetään 1.viranomaisneuvottelu keskeisten viranomaisten kanssa (MRL 66 §).
- Valmistellaan kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto. Valmistelussa hyödynnetään YVA-menettelyn tuloksia.
- Kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto asetetaan julkisesti nähtäville. Nähtäville asettamisesta tiedotetaan Epari- ja Pohjankyrö -lehdissä sekä osoitteissa <http://www.seinajoki.fi/kuulutukset> ja www.seinajoki.fi/ooperin-tuulivoimapuiston-osayleiskaava. Aineistosta pyydetään tarvittavat lausunnot. **Osalliset voivat esittää kaavan valmisteluaineistosta mielipiteitä.** Mielipiteet pyydetään toimittamaan ensisijaisesti kirjallisena. Kirjalliset mielipiteet pyydetään toimittamaan Seinäjoen kaupungille kirjeellä osoitteella Seinäjoen kaupunki, kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus, PL 215, 60101 Seinäjoki tai sähköpostitse osoitteeseen kaavoitus@seinajoki.fi ennen nähtävilläolon päättymistä. Ympäristövaikutusten arviointiselostus on kaavaluonnoksen kanssa samanaikaisesti nähtävillä.
- Järjestetään yhteinen esittely- ja keskustelutilaisuus YVA-menettelyn kanssa. Tilaisuudessa esitellään kaavan valmisteluaineistoa ja YVA-selostusta.

Ehdotusvaihe 1/2025–7/2026

- Yhteysviranomainen antaa perustellun päätelmän YVA-selostuksesta.
- Valmisteluvaiheessa saatuun palautteeseen laaditaan vastineet. Saatu palaute huomioidaan kaavaehdotuksen valmistelussa.
- Täydennetään yleiskaavan luonnosvaiheen selvityksiä palautteen ja käytyjen viranomaiskeskustelujen pohjalta.
- Kaavaehdotus asetetaan nähtäville vähintään 30 vuorokauden ajaksi. Nähtäville asettamisesta tiedotetaan Epari- ja Pohjankyrö -lehdissä sekä osoitteissa www.seinajoki.fi/kuulutukset ja www.seinajoki.fi/ooperin-tuulivoimapuiston-osayleiskaava. Nähtäville asettamisesta päättää kaupunginhallitus. **Osalliset voivat esittää kaavaehdotuksesta muistutuksia.** Muistutukset pyydetään toimittamaan ensisijaisesti kirjallisena. Kirjalliset muistutukset pyydetään toimittamaan Seinäjoen kaupungille kirjeellä osoitteella Seinäjoen kaupunki, kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus, PL 215, 60101 Seinäjoki tai sähköpostitse osoitteeseen kaavoitus@seinajoki.fi ennen nähtävilläolon päättymistä. Kaavaehdotuksesta pyydetään tarvittavat lausunnot.
- Järjestetään yhteinen esittely- ja keskustelutilaisuus, jossa esitellään kaavaehdotusta.

Hyväksyminen 8–11/2026

- Ehdotusvaiheessa saatuun palautteeseen laaditaan vastineet.
- Järjestetään 2.viranomaisneuvottelu (tarvittaessa).
- Mikäli merkittäviä muutostarpeita ei ilmene, kaava etenee hyväksymiskäsittelyyn.
- Kaupunginvaltuusto hyväksyy yleiskaavan kaupunginhallituksen esityksestä.
- Osayleiskaavan hyväksymispäätöksestä tiedotetaan (AKL 67 § ja MRA 94 §).
- Kaavan hyväksymispäätöksestä on 30 vuorokauden ajan mahdollista tehdä valitus hallinto-oikeuteen siten, kun kuntalaissa säädetään (AKL188 § / Kuntal 138§, 140§).

Kaavan voimaantulo 12/2026

- Kaava kuulutetaan voimaan (MRA 93 §), kun kaupunginvaltuuston hyväksymispäätös on lainvoimainen. Kuulutus julkaistaan paikallislehdissä sekä kaupungin internet -sivuilla.

6. Vaikutusten arviointi

Yleiskaavan vaikutuksia arvioidaan alueidenkäyttölain sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti.

Alueidenkäyttölain (9 §) mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Kaavaa laadittaessa selvitetään tarpeellisessa määrin suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset tehdään koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (1 §) mukaan alueidenkäyttölaissa tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

6.1 Laadittavat selvitykset

Hankkeen yleiskaavoituksen rinnalla toteutetaan ympäristövaikutusten arviointimenettely. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin. Laadittavien selvityksien sisältö on kuvattu tarkemmin hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa. Selvitykset on tehty vuoden 2023 aikana. Selvityksiä ja vaikutusten arviointia päivitetään kaavaehdotusvaiheessa muuttuneen voimalasijoittelun ja pienentyneen voimaloiden lukumäärän sekä voimalakorkeuden johdosta. Vuonna 2025 on tehty täydentäviä selvityksiä.

YVA-menettelyn yhteydessä laadittiin seuraavat selvitykset:

- Kasvillisuus ja luontotyyppiselvitys
- Linnustoselvitykset
 - Pesimälinnustoselvitys
 - Päiväpetolintujen kevät- ja kesäseuranta
 - Kevät- ja syysmuuttoselvitys
 - Metsoselvitys
 - Pöllöselvitys
 - Muuttolintujen törmäysmallinnus
- Eläimistöön liittyvät selvitykset
 - Nisäkkäiden lumijälkilaskenta
 - Lepakkoselvitys
 - Saukkoselvitys
 - Liito-oravaselvitys
 - Viitasammakkoselvitys
 - Susiselvitys
- Arkeologinen inventointi
- Natura-arviointi: Pelman metsä (SAC) ja Nättypii (SAC)
- Sähkönsiirtolinjat
 - Kasvillisuusselvitys
 - Pesimälinnustoselvitys ja liito-oravaselvitys
 - Linnuston syys- ja kevätmuuttoselvitys

- Kevät- ja syyslevähtäjälaskenta
 - Arkeologinen inventointi (yhdessä suunnittelualueen kanssa)
- Maisema- ja kulttuuriympäristö (havainnekuvat, näkyvyysanalyysit)
- Melumallinnus, välkemallinnus
- Asukaskysely ja haastattelut, seurantaryhmä

7. Yhteystiedot ja tiedottaminen

Lisätiedot:

Kaavoituksesta vastaava:

Seinäjoen kaupunki:
Yleiskaavapäällikkö Jyrki Kuusinen
jyrki.kuusinen@seinajoki.fi
p. 044 754 1645

Kaavaa laativa konsultti:

Sweco Finland Oy
Kaavasuunnittelija Jaakko Raunio
jaakko.raunio@sweco.fi
p. 040 188 4111

YVA-menettelyn konsultti:

Sweco Finland Oy
Ympäristöasiantuntija Jussi-Pekka Manner
jussi-pekka.manner@sweco.fi
p. 040 525 7063

Hankkeesta vastaava:

Ilmatar Energy Oy
Marko Penttilä
marko.penttila@ilmatar.fi
p 040 565 4151

Palaute kuulemisten yhteydessä:

postiosoitteeseen:

Seinäjoen kaupunki, kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus
PL 215, 60101 Seinäjoki

tai sähköpostitse osoitteeseen kaavoitus@seinajoki.fi

Kuulutukset julkaistaan:

- Kaupungin internet-sivuilla: www.seinajoki.fi/kuulutukset
- Paikallislehdissä (Epari, Pohjankyrö)

Suunnitteluaineistoon voi tutustua osoitteessa:

www.seinajoki.fi/ooperin-tuulivoimapuiston-osayleiskaava

YVA-menettelyn aineistot julkaistaan Ympäristöhallinnon internet-sivuilla osoitteessa: www.ymparisto.fi/ooperituulivoimaYVA